ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

FONDI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR I MAQEDONISË SË VERIUT

ПРЕДЛАГАЧ: Стручната служба на Фондот
ИЗГОТВУВАЧ: Сектор за финансиски прашања
ИЗВЕСТИТЕЛ: Muhametali Ismani, директор на Сектор

PROPOZUES: Shërbimi profesional i Fondit
PËRGATITËS: Sektori për çështje financiare
RAPORTUES: Muhametali Ismani, drejtor Sektori

ОДЛУКА

за усвојување на Завршната сметка на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија за 2023 година

VENDIM

mbi miratimin e Llogarisë përfundimtare të Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2023

Скопје, февруари 2024 година

Shkup, shkurt viti 2024

Врз основа на член 157 точка 4 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18, 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 и 79/23) и член 24 од Законот за сметководтсво на Буџетот и буџетските корисници („Службен весник на РМ“ бр. 61/02, 98/02, 81/05 и 24/11), Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија, на седницата одржана на 27 февруари 2024 година, донесе

ОДЛУКА

за усвојување на Завршната сметка на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија за 2023 година

Член 1

Се усвојува Завршната сметка на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија за 2023 година (во натамошниот текст: Фонд), со следните приходи и расходи:

Në bazë të nenit 157 pika (4) të Ligjit të sigurimit pensional dhe invalidor ("Gazeta Zyrtare e RM-së“ nr. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18, 245/18 dhe “Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr. 180/19, 275/19, 31/20, 267/20, 67/22 dhe 79/23), dhe neni 24 të Ligjit për kontabilitet të Buxhetit dhe shfrytëzuesit e buxhetit (“Gazeta Zyrtare e RM-së“ nr. 61/02, 98/02, 81/05 dhe 24/11), Këshilli Drejtues i Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut, në seancën e mbajtur më 27 shkurt të vitit 2024, solli

VENDIM

mbi miratimin e Llogarisë përfundimtare të Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2023

Neni 1

Miratohet Llogaria përfundimtare e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2023 (në tekstin e mëtejmë: Fondi), me të hyrat dhe dalat në vijim:

во денари **në denarë**

	Планирани/ Të planifikuara	Остварени/ Të realizuara
Вкупни приходи/ Gjithsej të ardhura	101.188.839.000,00	96.352.723.853,00
Пренесени средства од 2022 год. Mjete të bartura nga viti 2022		3.803.284.053,00
Вкупни расходи Gjithsej shpenzime	101.188.839.000,00	99.466.757.148,00
Салдо на сметка Bilanci i llogarisë		689.250.758,00

Член 2

Планираните и остварените приходи по извори и видови на приходи и извршените расходи по основни намени се утврдени, и тоа:

Neni 2

Të ardhurat e planifikuara dhe realizuara sipas burimeve dhe llojit të të ardhurave dhe shpenzimet e kryera sipas qëllimeve kryesore janë përcaktuar, edhe atë:

Шифра/ Kodi	БИЛАНС НА УСПЕХ ВИД НА ПРИХОДИ ОДНОСНО РАСХОДИ/ BILANCI I SUKSESIT LLOJI I TË ARDHURAVE PËRKATËSISHT SHPENZIMEVE	БУЏЕТ 2023 ГОДИНА со пренамени и одлука/BUXHETI VITI 2023 me rishpërndarje dhe vendim	ОСТВАРЕНО ВО 2023 ГОДИНА/TË REALIZUARA NË VITIN 2023
1	2	3	4
	ВКУПНИ ПРИХОДИ/GJITHSEJ TË ARDHURA	**101,188,839,000.00**	**96,352,723,853.00**
	ИЗВОРНИ ПРИХОДИ/TË ARDHURA BURIMORE	**65,319,500,000.00**	**64,833,022,851.00**
712	**Придонеси од плати за социјални фондови/Kont**	**63,819,500,000.00**	**63,340,986,871.00**
712111	Придонес од добивка за ПИО за стаж на осигурување што се смета со зголемено траење/Kontribut nga përfitimi për SPI për stazhin e sigurimit i cili llogaritet me kohëzgjatje të shtuar	670,000,000.00	601,863,019.00
712113	Придонес од плати за ПИО за работници кај правни лица/Kontribut nga pagat për SPI për punëtorët tek personat juridik	55,523,145,015.00	56,325,379,021.00
712114	Придонес од плати на вработени кај физички лица кои вршат самостојна дејност/Kontribut nga pagat e të punësuarve tek personat fizik të cilët kryejnë veprimtari të pavarur	0.00	0.00
712116	Придонес за ПИО на физички лица кои вршат самостојна дејност/Kontribut për SPI të personave fizik të cilët kryejnë veprimtari të pavarur	1,232,000,000.00	1,318,727,124.00
712117	Придонес за продолжено пензиско и инвалидско осигурување/Kontribut për sigurim pensional dhe invalidor të vazhduar	29,546,600.00	28,353,528.00
712121	Придонес за ПИО за вработени кај странски и меѓународни органи и организации и дипломатски и конзуларни претставништа/Kontribut për SPI për të punësuarit tek organet e huaja dhe ndërkombëtare, organizatat, përfaqësi diplomatike dhe konzulare	292,023,795.00	181,136,755.00
712122	Придонес за ПИО за изминати години/Kontribut për SPI për vitet e kaluara	2,445,632,775.00	3,084,964,994.00
712124	Придонес за ПИО за индивидуални земјоделци/Kontribut për SPI për bujqi individual	181,000,000.00	180,478,075.00
712125	Придонес за ПИО што го плаќа ФПИОСМ за корисниците на надоместоците по основ на инвалидност/ Kontribut për SPI të cilën e paguan FSPIMV për shfrytëzuesit e kompensimit në bazë të invaliditetit	93,723,415.00	33,761.00
712411	Придонес за ПИО што го плаќа Агенцијата за вработување на РСМ на невработени лица/Kontribut për SPI të cilën Agjencioni për Punësim i RMV-së e paguan për personat e papunë	2,000,000.00	5,823,949.00
712412	Придонес за ПИО за боледување над 21 ден од Фондот за здравствено осигурување/Kontribut pëe SPI për pushim mjekësor mbi 21 ditë nga Fondi i Sigurimit Shëndetësor	709,118,400.00	882,925,291.00

712416	Придонес за ПИО за мерки од влада/Kontribut për SPI për masat nga qeveria	0.00	0.00
712414	Придонес за ПИО за мерки од влада/Kontribut për SPI për masat nga qeveria	0.00	0.00
712415	Придонес за пензиско и инвалидско осигурување субвенциониран од Државата/Kontribut për sigurim pensional dhe invalidor të subvencionuar nga Shteti	2,641,310,000.00	731,301,354.00
714	**ДОМАШНИ ДАНОЦИ НА СТОКИ И УСЛУГИ/TATIMET E VENDIT TË MALLRAVE DHE SHËRBIMEVE**	**1,500,000,000.00**	**1,492,035,980.00**
714212	Акциза на моторен бензин/Akciza të benzinës motor	1,500,000,000.00	1,492,035,980.00
72	**НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ/TË ARDHURA JOTATIM**	**800,000,000.00**	**130,978,403.00**
721	**Претприемачки приходи и приходи од имот/Të a**	**0.00**	**0.00**
721311	Камати од депозити во комерцијални банки/Kamat	0.00	0.00
723	**Такси и надоместоци/Taksa dhe kompensime**	**57,000,000.00**	**15,383,344.00**
723911	Закупнини од објекти/Qiratë nga objektet	57,000,000.00	15,383,344.00
725	**Други неданочни приходи/Të ardhura tjera jotati**	**743,000,000.00**	**115,595,059.00**
7259	Останати неданочни приходи/Të ardhura tjera jotati	743,000,000.00	115,595,059.00
73	**КАПИТАЛНИ ПРИХОДИ/TË ARDHURA KAPITAL**	**10,000,000.00**	**9,722,500.00**
734	**Приходи од дивиденди/Të ardhura nga dividendi**	**10,000,000.00**	**9,722,500.00**
734111	Дивиденда по основ на акции стекнати од трансформацијата/ Dividendi në bazë të aksioneve të fituara nga transformimi	10,000,000.00	9,722,500.00
74	**ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ/ TRANSFERTA DHE D**	**35,049,339,000.00**	**31,378,755,672.00**
741	**Трансфери од други нивоа на власт/Transferta ng**	**35,049,339,000.00**	**31,378,755,672.00**
741111	Тековни трансфери од други нивоа на власт/ transf	515,000,000.00	522,916,672.00
741112	Трансфери од Буџетот на РСМ/Transferta nga Buxheti i RMV-së	34,534,339,000.00	30,855,839,000.00
77	**ПРОДАЖБА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ/SHITJA**	**10,000,000.00**	**244,427.00**
771	**Продажба на хартии од вредност/Shitja e letrave**	**10,000,000.00**	**244,427.00**
771212	Приходи од продажба на удели, акции и други хартии од вредност/Të ardhura nga shitja e pjesëve,aksioneve dhe letrave tjera me vlerë	10,000,000.00	244,427.00
	ВКУПНИ РАСХОДИ/GJITHSEJ SHPENZIME	**101,188,839,000.00**	**99,466,757,148.00**
	ТЕКОВНИ РАСХОДИ/SHPENZIME AKTUALE	**101,188,839,000.00**	**99,466,757,148.00**
40	**Плати, наемнини и надоместоци за вработените/**	**312,000,000.00**	**308,614,252.00**
401	Основни плати и надоместоци/Pagat dhe kompensi	218,300,000.00	217,412,253.00
402	Придонес за социјално осигурување од работодавците/Kontribut për sigurim social nga	86,200,000.00	84,768,355.00
404	Надоместоци/Kompensime	7,500,000.00	6,433,644.00
42	**СТОКИ И УСЛУГИ/MALLRA DHE SHËRBIME**	**165,897,728.00**	**160,017,945.00**
420	Патни и дневни расходи/Shpenzime ditore dhe të rru	650,000.00	731,647.00
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт/Shërbime komunale, ngrohja, komunikimi dhe transporti	49,600,000.00	48,555,703.00

423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки/Inventar i imët, mjete dhe materiale tjera riparimi	12,417,601.00	11,402,510.00
424	Поправки и тековно одржување/Riparime dhe mirëm	33,100,000.00	32,524,125.00
425	Договорни услуги/Shërbime kontraktuese	63,500,000.00	63,617,378.00
426	Други тековни расходи/Pagesa dokumente përmbaru	6,630,127.00	3,186,582.00
46	**СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ/SUBVENCIONE DHE**	**45,674,261.00**	**43,167,031.00**
463	Трансфери до невладини организации/Transferta te	2,000,000.00	41,930.00
464	Разни трансфери/Transferta të ndryshme	38,000,000.00	37,662,865.00
465	Исплата по извршни исправи/Pagesa dokumente për	5,674,261.00	5,462,236.00
47	**СОЦИЈАЛНИ БЕНЕФИЦИИ/BENEFICIONE SOCIA**	**100,612,667,011.00**	**98,902,867,778.00**
472	**Плаќања на бенефиции од Фондот за ПИОСМ/Pa**	**100,612,667,011.00**	**98,902,867,778.00**
472110	Плаќања до пензионери од Фондот за ПИОСМ/Page	77,687,839,000.00	77,600,139,167.00
472210	Плаќања до инвалидите од Фондот за ПИОСМ/Page	74,828,011.00	2,574,680.00
472310	Плаќање по основ на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување/Pagesë në bazë të sigurimit të detyrueshëm pensional me financim kapital	12,400,000,000.00	12,172,582,296.00
472410	Придонес за здравствено осигурување на корисниците на пензија/Kontribut për sigurim shëndetësor për shfrytëzuesit e pensionit	9,950,000,000.00	8,664,411,635.00
472910	Исплати за солидарен фонд за починати корисници на пензија/Pagesa për fondin solidar për shfrytëzuesit e ndjerë të pensionit	500,000,000.00	463,160,000.00
48	**КАПИТАЛНИ РАСХОДИ/SHPENZIME KAPITALE**	**52,600,000.00**	**52,090,142.00**
480	Купување на опрема и машини/ Blerje e pajisjeve dh	23,414,000.00	23,104,946.00
481	Градежни објекти/Objekte ndërtimtarie	29,186,000.00	28,985,196.00
482	Други градежни објекти/Objekte tjera ndërtimtarie	0.00	0.00
485	Вложувања и нефинансиски средства/ Investime dh	0.00	0.00
486	Купување на моторни возила/Blerja e automjeteve	0.00	0.00

Член 3/Neni 3

Извештајот за финансиското работење на Фондот за 2023 година со остварените приходи и извршените расходи е составен дел на оваа одлука/Raporti mbi punën financiare të Fondit për vitin 2023 me të ardhurat e realizuara dhe shpenzimet e kryera është pjesë përbërëse e këtij vendimi

Член 4/Nneni 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето/Ky vendim hyn në fuqi me ditën e sjelljes.

Бр./Nr 02- 1295/1
27 **.02.2024 година**
Скопје/Shkup

ПРЕТСЕДАТЕЛ/KRYETAR
НА УПРАВЕН ОДБОР/I KËSHILLIT DREJTUES,
Боро Варошлија

И З В Е Ш Т А Ј

за финансиското работење на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија за 2023 година

Со Буџетот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија за 2023 година, беше планирано финансиското работење на Фондот да се оствари со избалансирани приходи и расходи. Притоа, основ за баланс меѓу приходите и расходите беа:

- Макроекономските индикатори добиени од Министерството за финансии за пораст на приходите од придонесите за 9,9% (6,3% од предвидениот пораст на платите и 3,6% пораст на вработеноста),
- Стапката на придонес од плата за пензиско и инвалидско осигурување во износ од 18,8%,
- Обезбедените средства од Буџетот на Републиката за редовните обврски, за транзиционите трошоци и покривање на дефицитот на Фондот.

Порастот на платите, вработеноста и стапката на придонес од плата за ПИО се најзначаен фактор по кој се пресметува и плаќа придонесот за пензиско и инвалидско осигурување и значајно влијаат за износот на остварените изворни приходи на Фондот.

Со Буџетот на Фондот за 2023 година беше предвидено да се остварат вкупни приходи и вкупни расходи во износ од 97.124,00 милиони денари. Стручната служба на Фондот редовно ја следеше финансиската состојба и притоа беше констатирано дека во периодот април-јули 2023 година планираните

R A P O R T

i punës financiare të Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2023

Me Buxhetin e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2023, ishte e planifikuar që puna financiare e Fondit të realizohet me të hyra dhe të dala të ribalancuara. Bazë për bilancin ndërmjet të hyrave dhe të dalave ishin:

- Indikatorët makroekonomik të marrë nga Ministria e Financave për rritjen e të hyrave nga kontributet me 9,9% (6,3% e rritjes së parashikuar të pagave dhe 3,6% rritja e punësimit),
- shkalla e kontributit të pagës për sigurim pensional dhe invalidor dhe sigurim në shumë prej 18,8%,
- mjetet e siguruara nga Buxheti i Vendit për obligimet e rregullta, për shpenzimet transitive dhe mbulimin e deficitit të Fondit.

Rritja e pagave, punësimi dhe shkalla e kontributit nga paga për SPI janë faktorë më të rëndësishëm sipas të cilëve llogaritet dhe paguhet kontributi për sigurim pensional dhe invalidor dhe gjithashtu ndikojnë ndjeshëm në shumën e të hyrave burimore të Fondit.

Me Buxhetin e Fondit për vitin 2023 ishte planifikuar që të realizohen gjithsej të hyra dhe gjithsej të dala në shumë prej 97.124,00 milion denarë. Shërbimi profesional i Fondit rregullisht ka ndjekur gjendjen financiare dhe është konstatuar se në periudhën prill-qershor 2023, të hyrat e planifikuara janë realizuar në

приходи се извршуваа во помал обем од расходите, а расходите за исплата на пензиите се извршуваа во рамките на планираните средства со Буџетот на Фондот за 2023 година. Од овие причини, се пристапи кон дополнување на одредени буџетски ставки, со цел да се обезбеди редовно извршување на обврските за пензии и другите расходи.

Со изменувањето и дополнувањето на Буџетот на Фондот за 2023 година, вкупните приходи и вкупните расходи се зголемија за 4.064,84 милиони денари и истите изнесуваа 101.188,84 милиони денари. Во делот на приходите беа зголемени приходите од придонеси за 2.506,00 милиони денари, беше зголемен трансферот од буџетот за 958,84 милиони денари, а беа зголемени и другите приходи за 600,00 милиони денари. Во делот на расходите, за 3.187,84 милиони денари беше зголемена ставката за исплата на пензиите, за 600,00 милиони денари се зголемија средствата за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, средствата за придонес за здравство се зголемија за 200,00 милиони денари и средствата за други расходи се зголемија за 49,57 милиони денари.

Фондот покрај трансферните средства од Буџетот на Републиката утврдени со Буџетот на Фондот за 2023 година користеше и позајмица за исплата на пензиите за месец октомври и ноември 2023 година.

Во 2023 година, вкупните приходи на Фондот, без пренесените парични средства од 2022 година (во износ од 3.803,28 милиони денари), изнесуваат 96.352,72 милиони денари и истите се помали за 4,78% од планираните приходи со Буџетот на Фондот за 2023 година. Во споредба со 2022 година, приходите во 2023

vëllim më të vogël se të dalat, ndërsa të dalat për pagesën e pensioneve janë realizuar në kuadër të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit për vitin 2023. Për këto arsye është qasur ndaj plotësimit të disa zërave të buxhetit me qëllim që të sigurohet kryerja e rregullt e detyrimeve për pensionet dhe shpenzime të tjera.

Me ndryshimin dhe plotësimin e Buxhetit të Fondit për vitin 2023 gjithsej të hyrat dhe gjithsej shpenzimet janë rritur për 4.064,84 milion denarë dhe arritën në 101.188,84 milion denarë. Në pjesën e të hyrave, të hyrat nga kontributet janë rritur për 2.506,00 milion denarë, transferi nga buxheti është rritur për 958,84 milion denarë, ndërsa të hyrat tjera janë rritur për 600,00 milion denarë. Në pjesën e shpenzimeve është rritur zëri për pagesën e pensioneve për 3.187,84 milion denarë, mjetet për sigurimin e detyrueshëm pensional me fnancim kapital janë rritur për 600,00 milion denarë, mjetet për kontribut shëndetësor janë rritur për 200,00 milion denarë dhe mjetet për shpenzime të tjera janë rritur për 49,57 milion denarë.

Fondi përveç mjeteve të transferimit nga Buxheti i Vendit të përcaktuara ne Buxhetin e Fondit për vitin 2023, për pagesën e pensioneve të muajit tetor dhe nëntor të po atij viti ka shfrytëzuar edhe hua.

Në vitin 2023, të hyrat totale të Fondit me përjashtimin e mjeteve monetare të bartura nga viti 2022 (në shumë prej 3.803,28 milion denarë), arrijnë 96.352,72 milion denarë dhe janë për 4,78% më të ulëta se të hyrat e planifikuara me Buxhetin e Fondit për vitin 2023. Në krahasim me vitin 2022, të hyrat në vitin 2023

година беа повисоки за 13,19%. Вкупните расходи на Фондот во 2023 година изнесуваа 99.466,76 милиони денари, или 98,30% од планираните расходи. Во однос на 2022 година, вкупните расходи во 2023 година беа повисоки за 13,54%.

Вкупно остварените приходи на Фондот во 2023 година во износ од 96.352,72 милиони денари, заедно со пренесените парични средства од 2022 година во износ од 3.803,28 милиони денари изнесуваа 100.156,01 милион денари, а вкупните расходи изнесуваа 99.466,76 милиони денари. Салдото на паричните средства на 31 декември 2023 година изнесуваше 689,25 милиони денари.

I.Вкупни приходи

Вкупните приходи на Фондот изнесуваа 96.352,72 милиони денари и се оствари ја од: изворни приходи во износ од 63.340,97 милиони денари или 65,74% од вкупните приходи, средства од Буџетот на Републиката во износ од 31.378,76 милиони денари или 32,57%, средства од акцизи во износ од 1.492,03 милиони денари или 1,55%, приходи од дивиденда во износ од 9,72 милиони денари или 0,01%, и други приходи во износ од 131,24 милиони денари, или 0,14%.

1) Изворни приходи на Фондот, односно средства од придонесите

- **Придонесот од плата** и во 2023 година се пресметуваше по стапка од 18,8% на бруто исплатената плата. Истиот е основен и најголем извор за финансирање на Фондот. Остварените приходи од придонесите од плата изнесуваа 61.205,73 милиони денари и истите се во рамките на планираниот приход.

ishin më të larta për 13,19%. Gjithsej shpenzimet e Fondit në vitin 2023 ishin 99.466,76 milion denarë, ose 98,30% nga shpenzimet e planifikuara. Në raport me vitin 2022, gjithsej shpenzimet në vitin 2023 ishin më të larta për 13,54%,

Të hyrat totale të realizuara të Fondit në vitin 2023 në shumë prej 96.352,72 milion denarë së bashku me mjetet monetare të bartura nga viti 2022 në shumë prej 3.803,28 milion denarë arrijnë 100.156,01 milion denarë, ndërsa shpenzimet totale arrijnë 99.466,76 milion denarë. Saldoja e mjeteve monetare më 31 dhjetor të vitit 2023 arrinte 689,25 milion denarë.

I. Gjithsej shpenzime

Shpenzimet totale të Fondit ishin 96.352,72 milion denarë dhe janë realizuar nga: të hyrat burimore në shumë prej 63.340,97 milion denarë ose 64,74 % nga të hyrat totale, mjetet nga Buxheti i Vendit në shumë prej 31.378,76 milion denarë ose 32,57%, mjete nga akcizat në shumë prej 1.492,03 milion denarë ose 1,55%, të hyra nga dividenda në shumë prej 9,72 milion denarë ose 0,01%, dhe të hyra tjera në shumë prej 131,24 milion denarë ose 0,14%.

1) Të hyrat burimore të Fondit, përkatësisht mjetet nga kontributet

- **Kontributi nga paga** edhe në vitin 2023 është llogaritur në shkallë prej 18,8% të pagës bruto të paguar. Ai është burimi bazë dhe më i madh i financimit të Fondit. Të hyrat e realizuara nga kontributet e pagës arritën 61.205,73 milion denarë dhe janë në kuadër të të hyrave të planifikuara.

Учеството на придонесите од плата изнесуваше 63,52% во вкупните приходи. Поради зголемена активност на Одделението за наплата на придонеси, во 2023 година се наплатени вкупно 75,27 милиони денари заостанати придонеси и камати по основ на задоцнети плаќања на придонесите за ПИО до 2008 година.

- **Придонесот од доход (бенефициран стаж)** се пресметува од платите за вработените кај кои стажот на осигурување им се смета со зголемено траење поради тежината на работата која ја извршуваат и условите под кои работат, а според утврдени законски стапки во зависност од бројот на месеците кои се сметаат во стаж на осигурување со зголемено траење. Овие приходи во 2023 година изнесуваа 601,86 милиони денари и истите во вкупните приходи учествуваа со 0,62%. Овие остварени приходи во споредба со планираните средства со Буџетот на Фондот за 2023 година се намалени за 10,17%, односно за износ од 68,14 милиони денари.

- **Приходите од придонес од плата од физичките лица што вршат дејност и вработените кај нив,** во 2023 година се остварени во износ од 1.347,08 милиони денари и истите се повисоки за 9,34% во споредба со планираните, а како резултат на зголемениот број на обврзници кои го плаќаат придонесот од оваа категорија на обврзници, односно зголемениот број на вработени во приватниот сектор. Овие приходи учествуваа во вкупните приходи на Фондот со 1,40%.

- **Приходите од придонесот кои го плаќаат индивидуалните земјоделци** се остварени во износ од 180,48 милиони денари.

Pjesëmarrja e kontributeve nga paga arrin 63,52% në gjithsej të hyrat. Për shkak të rritjes së aktivitetit të Seksionit për pagesën e kontributeve, në vitin 2023 janë paguar gjithsej 75,27 milion denarë kontribute të prapambetura dhe kamata (normë interesi) në bazë të pagesave të vonuara të kontributeve për SPI deri në vitin 2008.

- **Kontributi nga të hyrat (stazhi me kohëzgjatje të shtuar)** llogaritet nga pagat e punonjësve, stazhi i sigurimit i të cilëve llogaritet me kohëzgjatje të shtuar për shkak të vështirësisë së punës që kryejnë dhe kushteve në të cilat punojnë, dhe sipas shkallëve të përcaktuara ligjore në varësi të numrit të muajve që llogariten në stazhin e sigurimit me kohëzgjatje të shtuar. Këto të hyra në vitin 2023 arrijnë 601,86 milion denarë dhe në gjithsej të hyrat marrin pjesë me 0,62%. Këto të hyra të realizuar në krahasim me mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit për vitin 2023 janë ulur për 10,17%, përkatësisht për një shumë prej 68,14 milion denarë.

- **Të hyrat nga kontributi i pagës së personave fizik që kryejnë veprimtari dhe të pnësuarve të tyre,** në vitin 2023 janë realizuar në shumë prej 1.347,08 milion denarë dhe janë më të larta për 9,34% në krahasim me të planifikuarat, dhe si rezultat i rritjes së numrit të obliguesve që paguajnë kontribut nga kjo kategori e obliguesve, përkatësisht rritja e numrit të punonjësve në sektorin privat. Këto të hyra kanë marrë pjesë në totalin e të hyrave të Fondit me 1,40%.

- **Të hyrat nga kontributi i paguar nga bujqit individual** janë realizuar në shumë prej 180,48 milion denarë. Këto të hyra në vitin 2023

Овие приходи во 2023 година се во рамките на планираните средства со Буџетот на Фондот. Учеството на овие приходи во вкупните приходи на Фондот изнесува 0,19%.

- **Приходите од Агенцијата за вработување** се дозначени по основ на плаќање на придонес за невработени лица кои примаат паричен надоместок, но кои имаат остварено стаж помалку од 15 години. Во 2023 година, по овој основ се дозначени средства во износ од 5,82 милиони денари и истите во споредба со планираните средства со Буџетот за 2023 година во износ 2,00 милиони денари се повисоки за 3,82 милиони денари. Овие средства се намалуваат секоја година поради намалувањето на бројот на лицата за кои се плаќа придонес, а поради измена на законските прописи кои регулираа да се плаќа придонес само за лицата кои немаат навршено 15 години пензиски стаж. Исто така, согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, Агенцијата за вработување придонесот за пензиско и инвалидско осигурување го пресметува и плаќа по стапка од 18,8% на нето, наместо на бруто основица, истиот го пресметува на надоместокот, а не на основицата од која е пресметан надоместокот. Учеството на овие приходи во вкупните приходи изнесува 0,01%.

2. Приходите од акцизите се даночни приходи кои се остваруваат како дел од приходите од акциза остварени од продажба на нафтени деривати, кои во 2023 година се остварени во износ од 1.492,03 милион денари и истите во вкупните приходи учествуваат со 1,55%. Овие приходи се пресметуваат по стапка од 9,18% од платената акциза на набавените нафтени деривати.

janë në kuadër të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit. Pjesëmarrja e këtyre të hyrave në totalin e të hyrave të Fondit arrin 0,19%.

- **Të hyrat nga Agjencia e Punësimit** dedikohen në bazë të pagesës së kontributit për personat e papunë që marrin kompensim në të holla, dhe të cilët kanë realizuar më pak se 15 vjet stazh. Në vitin 2023 mbi këtë bazë janë dedikuar mjete në shumë prej 5,82 milion denarë dhe në krahasim me mjetet e planifikuara në Buxhetin e vitit 2023 në shumë prej 2,00 milion denarë janë më të larta për 3,82 milion denarë. Këto mjete zvogëlohen çdo vit për shkak të rënies së numrit të personave për të cilët paguhet kontribut, si dhe për shkak të ndryshimeve në dispozitat ligjore që rregullonin pagesën e kontributeve vetëm për personat të cilët nuk kanë arritur 15 vjet stazh pensional. Gjithashtu, në pajtim me Ligjin për kontributet e sigurimit të detyrueshëm social, Agjencia e Punësimit llogarit dhe paguan kontributin për sigurim pensional dhe invalidor në shkallë prej e llogarit dhe paguan në shkallë prej 18,8% në neto bazë, në vend të bazës bruto, të njëjtin e llogarit mbi kompensimin dhe jo në bazë të së cilës është llogaritur kompensimi. Pjesëmarrja e këtyre të hyrave në gjithsej të hyrat arrin 0,01%.

2. Të hyrat nga akcizat janë të hyrat tatimore që realizohen si pjesë e të hyrave nga akcizat e realizuara nga shitja e derivateve të naftës, të cilat në vitin 2023 janë realizuar në shumë prej 1.492,03 milion denarë dhe në gjithsej të hyrat marrin pjesë me 1,55%. Këto të hyra llogariten në shkallë prej 9,18% nga akciza e paguar për derivatet e blera të naftës.

3. Трансферните средства од Буџетот на Републиката се остварени во износ од 31.378,76 милиони денари, и тоа за следните намени:

- 1.500,00 милиони денари за исплата на редовните обврски остварени под поповолни услови, воени и минимални земјоделски пензии и друго;

-16.515,50 милиони денари за покривање на тековниот дефицит на Фондот;

-12.400,00 милиони денари за транзициони трошоци;

-522,92 милиони денари од Министерството за одбрана, а се однесуваат за исплата на пензиите остварени според Законот за АРМ.

- Во трансферните средства влегуваат и 440,34 милиони денари за финансиска поддршка на корисниците на пензија, согласно Законот за финансиска поддршка на социјално ранливи категории на граѓани.

Остварените средства од Буџетот на Републиката се извршени во износ 89,53% од планираните средства со Буџетот на Фондот. Учеството на приходите од Буџетот на Републиката во вкупните приходи на Фондот изнесува 32,57%. Средствата од Буџетот на Републиката се втор по големина приход и претставуваат значајна ставка во финансирањето на пензиското и инвалидско осигурување.

Во 2023 година средствата од Буџетот на Републиката редовно се дозначуваа пред исплатата на пензиите според пресметките на Фондот и имаа значајно влијание врз ликвидноста на Фондот, што овозможуваат

3. Mjetet transferuese nga Buxheti i Vendit janë realizuar në shumë prej 31.378,76 milion denarë për këto qëllime:

- 1.500,00 milion denarë për pagesën e obligimeve të rregullta të realizuara në kushte më të volitshme, pensione ushtarake dhe pensione minimale bujqësore etj;

-16.515,50 milion denarë për mbulimin e deficitit rrjedhës të Fondit;

-12.400,00 milion denarë për shpenzimet transitive;

-522,92 milion denarë nga Ministria e Mbrojtjes, dhe kanë të bëjnë me pagesën e pensioneve të realizuara sipas Ligjit të ARM-së.

- Mjetet transferuese përfshijnë edhe 440,34 milion denarë për mbështetje financiare të përfituesve të pensionit, në pajtim me Ligjin për mbështetje financiare të kategorive të rrezikuara sociale të qytetarëve.

Mjetet e realizuara nga Buxheti i Vendit janë realizuar në shumë prej 89,53% nga mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit. Pjesëmarrja e të hyrave nga Buxheti i Vendit në gjithsej të hyrat e Fondit arrin 32,57%. Mjetet nga Buxheti i Vendit janë të hyra të dyta më të mëdha dhe përfaqësojnë një zë të rëndësishëm në financimin e sigurimit pensional dhe invalidor.

Në vitin 2023, mjetet nga Buxheti i Vendit janë dedikuar rregullisht para pagesës së pensioneve sipas kalkulimeve të Fondit dhe kanë ndikuar ndjeshëm në likuiditetin e Fondit, gjë që mundëson pagesën e rregullt të pensioneve brenda afateve të parapara.

редовна исплата на пензиите во воспоставените рокови.

4. **Приходите од дивиденда и од продажба на акции и удели** во 2023 година се остварени во износ од 9,96 милиони денари, и тоа:

- **од дивиденда** се остварени средства во износ од 9,72 милиони денари и истите се во рамки на планираните средства со Буџетот за 2023 година.

5. **Од другите приходи** остварени се средства во износ од 131,00 милион денари и истите се помали за 83,63% од планираните средства со Буџетот за 2023 година. Другите приходи се однесуваат, и тоа: 15,38 милион денари од приходи од закупнина, 16,40 милиони денари од надомест и отштета, 6,99 милиони денари од вратени пензии од странство, 58,01 милион денари од приходи остварени од минат период, 0,73 милиони денари од вратени девизи од пензии во странство, 0,18 милиони денари вратени средства од Солидарен фонд, 20,04 милиони денари од камати по основ на ненавремени плаќања на придонес од ПИО, 12,93 милиони денари надомест од приватни фондови за вршење на дејноста на Фондот и 0,34 милиони денари од останати приходи.

4. **Të hyrat nga dividenda dhe nga shitja e aksioneve dhe pjesëve** në vitin 2023 janë realizuar në shumë prej 9,96 milion denarë edhe atë:

- **nga dividenda** janë realizuar mjete në shumë prej 9,72 milion denarë dhe të njëjtat janë në kuadër të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e vitit 2023.

5. **Nga të hyrat e tjera** janë realizuar mjete në shumë prej 131,00 milion denarë dhe janë për 83,63% më të ulëta se mjetet e planifikuara në Buxhetin e vitit 2023. Të hyrat tjera kanë të bëjnë, edhe atë: 15,38 milion denarë nga qiratë, 16,40 milion denarë nga kompensimi dhe dëmi, 6,99 milion denarë nga pensionet e kthyera nga jashtë, 58,01 milion denarë nga të hyrat e realizuara në periudhën e kaluar, 0,73 milion denarë nga, kthimi i valutës së huaj (deviza) nga pensionet jashtë Vendit, 0,18 milion denarë mjete të kthyera nga Fondi solidar, 20,04 milion denarë nga kamatat në bazë të pagesës së vonuar të kontributit nga SPI, 12,93 milion denarë kompensim nga fondet private për kryerjen e veprimtarisë së Fondit dhe 0,34 milion denarë nga të hyra tjera.

Остварените средства по видови на приходи се следните

Mjetet e realizuar sipas llojit të të hyrave paraqiten në vijim:

Ред.Број/ Nr.Rendor	Вид на приход/ Lloji i të hyrave	Буџет за 2023 год со прераспределби/ Buxheti i vitit 2023 me rishpërndarje	Остварено/ Të realizuara I-XII 2023	Индекс/ Indeksi 3:2
0	1	2	3	4
1	Придонес од плата/ Kontribut nga paga	61.734,50	61.205,73	99,14
2	Придонес од доход/ Kontribut nga të hyrat	670,00	601,86	89,83
3	Приватен сектор/ Sektori privat	1.232,00	1.347,08	109,34
4	Индивидуални земјоделци Bujq individual	181,00	180,48	99,71
5	Приходи од Агенцијата за вработување/ Të hyra nga Agjencia e Punësimit	2,00	5,82	291,00
	Вкупно придонеси/ Gjithsej kontribute	**63.819,50**	**63.340,97**	**99,25**
6	Приходи од акцизи Të ardhura nga akcizat	1.500,00	1.492,03	99,47
7	Трансфер од Буџет на Републиката Transferim nga Buxheti I Vendit	35.049,34	31.378,76	89,53
8	Други приходи Të hyra tjera	800,00	131,00	16,38
9	Приходи од дивиденда Të hyraa nga dividenda	10,00	9,72	97,20
10	Приходи од продажба на хартии од вредност Të hyra nga shitja e letrave me vlerë	10,00	0,24	2,40
	Вкупни приходи Gjithsej të ardhura	**101.188,84**	**96.352,72**	**95,22**

Структурата на приходите е дадена во следниот графикон

Struktura e të ardhurave është paraqitur në grafikonin vijues

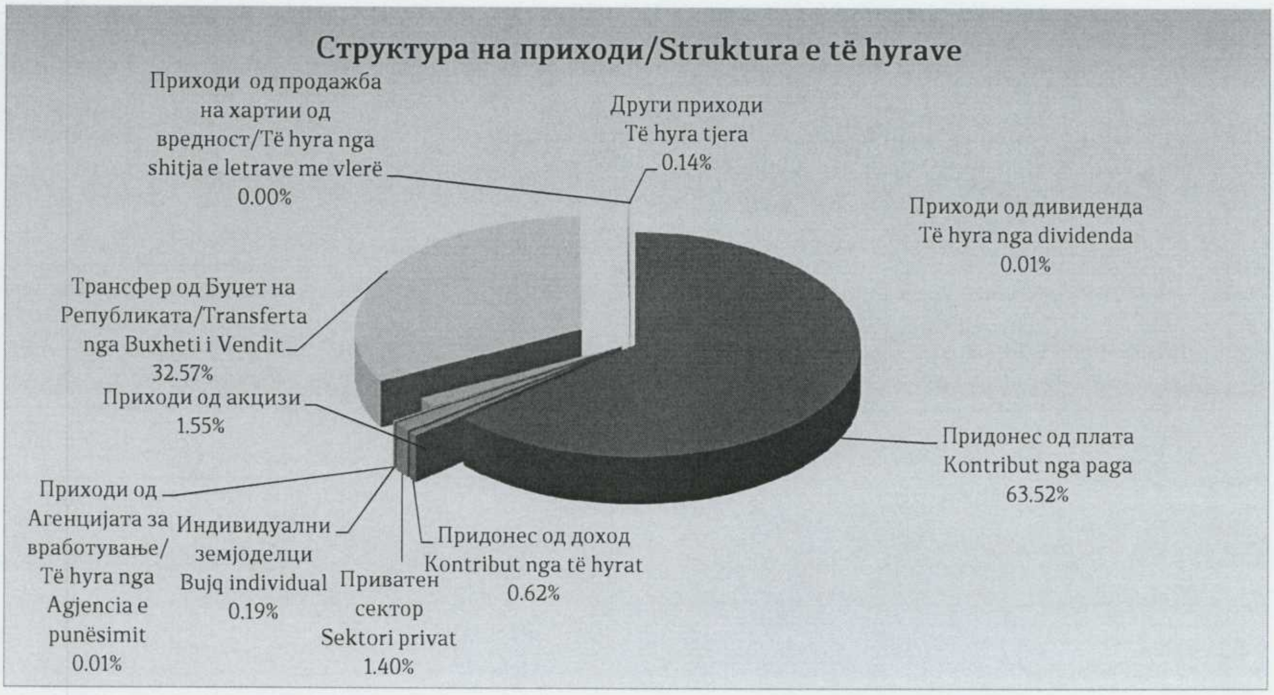

Според дадената структура на приходи, во нив најголемо е учеството на придонесот од плати од 63,52%, втор по големина е трансферот од Буџетот на Републиката со учество од 32,57%, или по двата основа учеството вкупно изнесува 96,09%, додека од сите други приходи учеството изнесува 3,91%.

Sipas strukturës së dhënë të të hyrave, pjesëmarrja më e madhe është e kontributit nga paga prej 63,52%, e dyta për nga madhësia është transferta nga Buxheti i Vendit me pjesëmarrje prej 32,57%, ose në të dyja bazat pjesëmarrja arrin 96,09% në total, ndërsa nga të gjitha të hyrat e tjera pjesëmarrja arrin 3,91%.

II. Вкупни расходи

Вкупните извршени расходи на Фондот во 2023 година изнесуваат **99.466,76 милиони денари** и истите изнесуваа **98,30%** од планираните буџетски расходи.

Расходите во Буџетот на Фондот за 2023 година се однесуваат, и тоа, за:

II. Gjithsej shpenzime

Gjithsej shpenzimet e realizuara të Fondit në vitin 2022 arrijnë **99.466,76 milion denarë** dhe të njëjtat arritën **98,30%** të shpenzimeve të planifikuara buxhetore.

Shpenzimet në Buxhetin e Fondit për vitin 2023 kanë të bëjnë me: pagesën e

исплатата на пензиите, трансферот на средства за приватните пензиски фондови, надоместокот за телесно оштетување, надоместоците од инвалидското осигурување и интернатско сместување на деца инвалиди, придонесот за здравствено осигурување, надоместокот на Стручната служба на Фондот, другите трошоци, капиталните расходи и реконструкцијата на деловните објекти на Фондот.

pensioneve, transferimin e mjeteve në fondet private pensionale, kompensimin për dëmtim trupor, kompensimet nga sigurimi invalidor dhe akomodimin e fëmijëve invalid në internat, kontributin për sigurim shëndetësor, kompensimin e Shërbimit profesional të Fondit, shpenzimet tjera, shpenzimet kapitale dhe rikonstruimin e objekteve afariste të Fondit.

1. **Расходите за пензии** изнесуваат 77.965,32 милиони денари или 78,38% во однос на вкупните расходи, а во однос на планираните средства со Буџетот, извршувањето изнесува 99,72%.

1. **Shpenzimet për pensione** arrijnë në 77.965,32 milion denarë ose 78,38% në raport me gjithsej shpenzimet, ndërsa në raport me mjetet e planifikuara me Buxhetin realizimi arrin 99,72%.

Расходите за пензии се однесуваат, и тоа: 77.691,88 милиони денари, или 99,65% за исплата на редовните пензии во и надвор од Републиката; 6,44 милиони денари, или 0,01% за исплата на минималните земјоделски пензии и 267,00 милиони денари или 0,34% за исплата на воените пензии.

Shpenzimet për pensione kanë të bëjnë me: 77.691,88 milion denarë ose 99,65% për pagesën e pensioneve të rregullta në Vend dhe jashtë Vendit; 6,44 milion denarë ose 0,01% për pagesën e pensioneve minimale bujqësore dhe 267,00 milion denarë ose 0,34% për pagesën e pensioneve ushtarake.

1.1. Расходите за редовните пензии од работничко осигурување изнесуваа 77.691,88 милиони денари, односно 99,73% од планираното. Зголемувањето на расходите за пензии во однос на 2022 година се должи на усогласувањето на пензиите од 8,40% од 1 ви март и 5,30% од 1 ви септември 2023 година. На зголемувањето на расходите за пензии, влијание имаат и промените кои настануваат во износите на пензијата со приливот и одливот на корисниците на

1.1. Shpenzimet për pensionet e rregullta nga sigurimi i punës arritën 77.691,88 milion denarë, përkatësisht 99,73% nga shuma e planifikuar. Rritja e shpenzimeve për pensione në raport me vitit 2022 ka të bëjë me harmonizimin e pensioneve prej 8,40% nga 1 marsi dhe 5,30% nga 1 shtatori 2023. Rritja e shpenzimeve për pensione është ndikuar edhe nga ndryshimet që ndodhën në shumat e pensioneve me fluksin dhe defluksin e përfituesve të pensionit si dhe fluksin e përfituesve të rinj të pensionit.

пензија, како и приливот на нови корисници на пензија.

1.2. Расходите за исплата на пензиите за минималните земјоделски пензии изнесуваа 6,44 милиони денари и истите беа повисоки за 28,80% во однос на планираните. Бројот на корисниците на земјоделска пензија со состојба на 31.12.2023 година изнесуваше 47 корисници и истиот во однос на 2022 година е намален за 13 корисници.

1.3. Расходите за исплата на воените пензии изнесуваат 267,00 милиони денари и истите се помали од планираните средства за 4,64%. Бројот на корисници на воена пензија изнесува 790 корисници и истиот во однос на 2022 година е намален за 77 корисници.

Корисниците на пензија со 31 декември 2022 и 2023 година изнесува:

1.2. Shpenzimet për pagesën e pensioneve për pensionet minimale bujqësore arritën 6,44 milion denarë dhe ishin më të larta për 28,80% në raport me ato të planifikuara. Numri i përfituesve të pensionit bujqësor më 31.12.2023 arrinte 47 përfitues, ndërsa në raport me vitin 2022 numri është zvogëluar për 13 përfitues.

1.3. Shpenzimet për pagesën e pensioneve ushtarake arrijnë 267,00 milion denarë dhe janë më të ulëta se mjetet e planifikuara për 4,64%. Numri i përfituesve të pensionit ushtarak arrin 790 përfitues dhe në raport me vitin 2022 është zvogëluar për 77 përfitues.

Shfrytëzuesit e pensionit me 31 dhjetor të vitit 2021 dhe vitit 2022 arrin:

Реден број/Numër rendor	Вид на пензија/ Lloji i pensionit	31.12.2022	31.12.2023	Индекс/Indeks i 2023/2022
1	Старосна пензија/ Pension pleqërie	231.066	235.957	102,12
2	Инвалидска пензија/ Pension invalidor	28.485	26.814	94,13
3	Семејна пензија/ Pension familjar	75.265	74.206	98,59
	Вкупно/Gjithsej	**334.816**	**336.977**	**100,65**
4	Воени пензии/ Pensione ushtarake	867	790	91,12
5	Земјоделски пензии Pensione bujqësore	60	47	78,33
	Вкупно/Gjithsej	335.743	337.814	100,62

Вкупниот број на корисници на пензија од работничко осигурување во 2023 година во споредба со 2022 година, е зголемен за 0,65%, а заедно со минималните земјоделски и воени пензии, зголемувањето изнесува 0,62%, што се должи на намалениот број на корисниците на минималните земјоделски и воени пензии. Порастот на пензионери во 2023 година се должи на донесениот Закон за изменување и дополнување на законот за работни односи, објавен на 6 јули 2021 година, чиј член 1 гласи: „Договорот за вработување работодавачот го прекинува кога работникот ќе наполни 64 години возраст и 15 години пензиски стаж, доколку со друг закон поинаку не е уредено" и член 2 кој гласи: „Договорот за вработување од ставот 1 на овој член важи до истекот на времето за кое е продолжен, а најдоцна до 30.06.2023 година.

Numri i përgjithshëm i përfituesve të pensionit nga sigurimi i punës në vitin 2023 në krahasim me vitin 2022 është rritur me 0,65%, dhe së bashku me pensionet minimale bujqësore dhe ushtarake, rritja arrin 0,62%, që ka të bëjë me numrin e reduktuar të përfituesve të pensioneve minimale bujqësor dhe ushtarake. Rritja e pensionistëve në vitin 2023 ka të bëjë me Ligjin e miratuar për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit për marrëdhënie pune, i publikuar më 6 korrik 2021, neni 1 i të cilit thotë: "Punëdhënësi e ndërpret Marrëveshjen e punësimit kur punëmarrësi mbushë 64 vjet dhe 15 vjet stazh pensional, nëse me ligj tjetër nuk është rregulluar ndryshe" dhe neni 2 i cili thotë: "Kontrata e punës nga paragrafi 1 i këtij neni është e vlefshme deri në përfundimin e periudhës për të cilën është vazhduar, pra deri më 30.06.2023.

Структурата на корисници на пензија е дадена во следниот графикон

Struktura e përfituesve të pensionit është dhënë në grafikonin e mëposhtëm

Во рамките на вкупниот број на корисници на пензија, најголем е бројот на корисниците на старосна пензија или 235.957 лица, што претставува 69,85% од вкупниот број на корисниците на пензија, 74.206 лица или 21,97% се корисници на семејна пензија, 26.814 лица или 7,94% се корисници на инвалидска пензија, на корисници на воените пензии припаѓаат 790 лица или 0,23% и корисници на минималните земјоделски пензии се 47 лица со учество од 0,01% во вкупнот број на корисници на пензија.

Në kuadër të gjithsej numrit të përfituesve të pensionit, më i madh është numri i përfituesve të pensionit të pleqërisë apo 235.957 persona, që paraqet 69,85% të numrit të përgjithshëm të përfituesve të pensionit, 74.206 persona apo 21,97% janë përfitues të pensionit familjar, 26.814 persona apo 7,94% janë përfitues të pensionit invalidor, përfituesit e pensionit ushtarak përfshijnë 790 persona apo 0,23% dhe përfitues të pensioneve minimale bujqësor janë 47 persona me pjesëmarrje prej 0,01% në gjithsej numrin e përfituesve të pensionit.

Пораст на бројот на корисниците на пензија од 2,12% во 2023 година е остварен кај корисниците на старосна

Rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej 2,12% në vitin 2023 është realizuar tek përfituesit e pensionit të

пензија, додека кај корисниците на семејна пензија има намалување за 1,41%, кај корисниците на инвалидска пензија има намалување од 5,87%, кај воените пензии бројот на корисници е намален за 8,88% и кај земјоделските пензии бројот на корисници е намален за 21,67%. Во зголемувањето од 2,12% на корисниците на старосна пензија, влијание имаше зголемениот број на поднесени и решени барања за остварување на правото на старосна пензија, односно исполнувањето на условите за стекнување на правото за пензија.

pleqërisë, ndërsa te përfituesit e pensionit familjar ka një rënie prej 1,41%, të përfituesit e pensionit invalidor ka një rënie prej 5,87%, te pensionistët ushtarake numri i përfituesve të pensionit është ulur për 8,88% dhe te pensionet bujqësore numri i përfituesve është ulur për 21,67%. Në rritjen e përfituesve të pensionit të pleqërisë me 2,12%, ka ndikuar rritja e numrit të kërkesave të parashtruara dhe të zgjidhura për realizimin e të drejtës së pensionit të pleqërisë, përkatësisht plotësimin e kushteve për arritjen e të drejtës së pensionit.

Просечните пензии (од работничко право) по видови на пензии, во декември 2023 година се прикажани во следниот табеларен преглед:

Pensionet mesatare (nga e drejta e punës) sipas llojit të pensionit, në dhjetor të vitit 2023 janë paraqitur në pasqyrën e mëposhtme tabelore:

Вид на пензија/Lloji i pensionit	2023 година/Viti 2023
Старосна пензија/ Pension pleqërie	21.774
Инвалидска пензија/ Pension invalidor	17.914
Семејна пензија/ Pension familjar	15.914
Просечна пензија од работничко право/ Pension mesatar nga e drejta e punës	**20.176**
Земјоделска пензија/ Pensionet bujqësore	10.419
Воена пензија/ Pensionet ushtarak	28.575
Просечна пензија од сите корисници на пензија/ Pensioni mesatar i të gjithë përfituesve të pensionit	**20.195**

Просечниот износ на пензија (од работничко осигурување), во декември 2023 година изнесувал 20.176 денари и е резултат на извршеното усогласување на

Shuma mesatare e pensionit (nga sigurimi i punës) në dhjetor të vitit 2023 ishte 20.176 denarë dhe është rezultat i harmonizimit të pensioneve nga 1 mars

пензиите од 1 ви март 2023 година со 8,40% и од 1 ви септември со 5,30%, како и на висината на пензиите на новите корисници на пензија и на корисниците на кои им престана правото на пензија.

Вкупната просечна пензија со воените и минималните земјоделски пензии во декември 2023 година изнесуваше 20.195 денари, и тоа: 21.774 денари на старосната пензија, 17.914 денари на инвалидската пензија и 15.914 денари на семејната пензија, 10.419 денари на земјоделската и 28.575 денари на воена пензија.

Учеството на вкупната просечна пензија исплатена за декември 2023 година во износ од 20.195 денари во просечната плата (39.998 денари за декември 2023 година), изнесува 50,49%.

2. **Расходите за плаќање на придонесите на членовите во приватните пензиски фондови** изнесуваа 12.172,58 милиони денари. Овие расходи се извршени на ниво од 98,17% во однос на планираните средства со Буџетот на Фондот и извршените одлуки и пренамени на средствата на поодделните сметки. Бројот на осигурениците - членови во приватните пензиски фондови на крајот на 2023 година, изнесуваше 593.023 членови, или за 20.929 членови, или 3,66% повеќе во однос на 2022 година. Порастот е поради задолжителното зачленување во приватните пензиски фондови на сите нововработени лица кои ги исполнуваат условите да бидат членови во вториот столб.

2023 me 8,40% dhe nga 1 shtatori me 5,30%, dhe i shumës së pensioneve të përfituesve të rinj të pensionit dhe përfituesve të cilëve u është ndërprerë e drejta për pension.

Pensioni i përgjithshëm mesatar me pensionet ushtarake dhe minimale bujqësore në dhjetor 2023 arrinte 20.195 denarë, përkatësisht 21.774 denarë pensioni i pleqërisë, 17.914 denarë pensioni invalidor dhe 15.914 denarë pensioni familjar, 10.419 denarë pensioni bujqësor dhe 28.575 denarë pensionet ushtarake.

Pjesëmarrja e gjithsej pensionit mesatar të paguar për dhjetorin e vitit 2023 në shumë prej 20.195 denarë në pagën mesatare (39.998 denarë për muajin dhjetor të vitit 2023) arrin 50,49%.

2. **Shpenzimet për pagesën e kontributeve për anëtarët në fondet private pensionale** arritën 12.172,58 milion denarë. Këto shpenzime janë realizuar në nivel të 98,17% në raport me mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit dhe vendimet dhe rishpërndarjet e realizuara të mjeteve në llogari të veçanta. Numri i të siguruarve – anëtarë në fondet private pensionale në fund të vitit 2023 arrinte 593.023 anëtarë, pra 20.929 ose 3,66% më shumë se në vitin 2022. Rritja është për shkak të anëtarësimit të detyrueshëm në fondet private pensionale të të gjithë të sapopunësuarve të cilët i plotësojnë kushtet për t'u anëtarësuar në shtyllën e dytë.

3. **Расходите за паричен надоместок за телесно оштетување** изнесуваат 98,02 милиони денари и истите во вкупните расходи учествуваат со 0,10%. Паричен надоместок се исплаќа на 8.411 корисници (1.910 корисници со единствено право и 6.501 корисник со остварено право на пензија).

3. **Shpenzimet për kompensim monetar për dëmtim trupor** arrijnë 98,02 milion denarë dhe në gjithsej shpenzimet marrin pjesë me 0,10%. Kompensimi monetar paguhet për 8.411 përfitues (1.910 përfitues me të drejtë të vetme dhe 6.501 përfitues me të drejtë të realizuar të pensionit).

4.**Расходите за надоместоците за правата од инвалидското осигурување** изнесуваат 2,57 милион денари. Надоместоците од инвалидското осигурување во 2023 година во споредба со планираните средства со Буџетот на Фондот се извршени со 36,71%.

4. **Shpenzimet për kompensimet e të drejtave nga sigurimi invalidor** arrijnë 2,57 milion denarë. Kompensimet nga sigurimi invalidor në vitin 2023 në krahasim me mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit janë realizuar me 36,71%.

5. **За интернатско сместување на деца инвалиди** во 2023 година се потрошени средства во износ од 0,01 милиони денари и истите се пониски од планираните средства со Буџетот на Фондот.

5. **Për akomodimin e fëmijëve invalid në konvikt** në vitin 2023 janë shpenzuar mjete në shumë prej 0,01 milion denarë dhe janë më të ulëta se mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit.

6. **За придонесот за здравствено осигурување** на корисниците на пензија, во 2023 година се исплатени средства во износ од 8.664,41 милион денари, или 8,71% во однос на вкупните расходи и се помали од планираните средства со Буџетот на Фондот. Овие расходи извршени се во процент од 87,08%. Согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, стапката на придонес изнесува 13,0% на исплатените пензии.

6. **Për kontributin e sigurimit shëndetësor** të përfituesve të pensionit në vitin 2023 janë paguar mjete në shumë prej 8.664,41 milion denarë ose 8,71% në raport me gjithsej shpenzimet dhe janë më të ulëta se mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit. Këto shpenzime janë realizuar në një përqindje prej 87,08%. Në pajtim me Ligjin për kontributet e detyrueshme të sigurimit social, shkalla e kontributit arrin 13,0% e pensioneve të paguara.

7. **Платите на вработените во Стручната служба на Фондот и надоместоците** во 2023 година изнесуваа 308,61 милиони денари, или

7. **Pagat e punonjësve të Shërbimit profesional të Fondit dhe kompensimet** në vitin 2023 arrinin 308,61 milion denarë ose 0,31% në raport me gjithsej shpenzimet.

0,31% во однос на вкупните расходи. Извршените расходи за платите на вработените на Стручната служба беа на нивото на планираните средства. Во 2023 година во Буџетот беа обезбедени и исплатени средства за регрес за годишен одмор во износ од 10.000 денари поединечно за секој вработен кој има право на регрес.

Shpenzimet e realizuara për pagat e punonjësve në Shërbimin profesional ishin në nivel të mjeteve të planifikuara. Në vitin 2023, në Buxhet janë siguruar dhe paguar mjete për regres për pushim vjetor në shumë prej 10.000 denarë, veçmas për çdo punonjës që ka të drejtë në regres.

8. **Другите расходи** во 2023 година се извршени во износ од 203,14 милиони денари, или 0,20% од вкупните расходи. Овие трошоци во однос на планираните се извршени со 96,93%. Извршените трошоци се однесуваат, и тоа: 48,56 милиони денари за комунални услуги, греење, комуникација и транспорт; 11,40 милиони денари за канцелариски материјал, средства за хигиена и материјали за АОП; 32,52 милиони денари за поправки и сервисирање на софтверска и друга опрема, на возила, како и за тековно одржување на деловните објекти; 63,62 милиони денари за банкарска провизија, за плати за вработени по договор на дело, за персонален данок за договор на дело, за услуги за копирање и печатење на материјали, плаќање на судски такси, за осигурување на недвижности и права и друго; 3,19 милиони денари за други тековни расходи (за репрезентација, за објавување на огласи, за скенирање на податоци од матична евиденција, за членарини, за семинари и друго); 0,73 милиони денари за патни расходи и 43,12 милиони денари за исплати по извршни исправи и за трансфер при пензионирање, посмртнини и друго.

8. **Shpenzimet tjera** në vitin 2023 janë realizuar në shumë prej 203,14 milion denarë ose 0,20% nga gjithsej shpenzimet. Këto shpenzime në raport me ato të planifikuarat janë realizuar me 96,93%. Shpenzimet e realizuara kanë të bëjnë me: 48.56 milion denarë për shërbime komunale, ngrohje, komunikim dhe transport; 11,40 milion denarë për materialin e zyrave, produkte higjienike dhe material për AOP; 32,52 milion denarë për riparime dhe servisimin e softuerit dhe pajisjeve tjera, automjeteve, si dhe për mirëmbajtje të vazhdueshme të objekteve afariste, 63,62 milion denarë për provizion bankar, për pagat e punonjësve me kontratë në vepër, për tatim personal për kontratat në vepër, për shërbimet e kopjimit dhe printimit të materialeve, pagesën e taksave gjyqësore, për sigurimin e patundshmërive dhe të drejtave dhe të tjera; 3,19 milion denarë për shpenzimetë tjera rrjedhëse (për reprezentacion, për publikimin e shpalljeve, për skanimin e të dhënave nga evidenca amzë, për anëtarësime, seminare etj.), 0,73 milion denarë për shpenzime rruge dhe 43,12 milion denarë për pagesën e dokumenteve ekzekutive dhe për transferta gjatë pensionimit, ndihmës pas vdekjes etj.

9. **Капиталните трошоци** се извршени во износ од 23,10 милиони денари и се во рамките на планираните средства за оваа намена, кои беа планирани во износ од 23,41 милиони денари. Во 2023 година овие средства се потрошени за купување на софтверска, информатичка и канцелариска опрема.

9. **Shpenzimet kapitale** janë realizuar në shumë prej 23,10 milion denarë dhe janë në kuadër të mjeteve të planifikuara për këtë qëllim, të cilat ishin planifikuar në shumë prej 23,41 milion denarë. Në vitin 2023 këto mjete janë shpenzuar për blerjen e softuerit, pajisjeve informatike dhe pajisjeve të zyrave.

10. **Трошоците за реконструкција на деловните објекти,** за кои во Буџетот беа предвидени 29,19 милиони денари се извршени во износ од 29,00 милиони денари, и тоа: за реконструкција на објектите во Куманово и во Охрид во износ од 14,59 милиони денари, за домовите за живеење на корисниците на пензија во Автокоманда и во Чаир во износ од 13,69 милион денари и за технички надзор на градежните работи во износ од 0,72 милиони денари.

10. **Shpenzimet për rikonstruimin e objekteve afariste,** për të cilat në Buxhet ishin paraparë 29,19 milion denarë janë realizuar në shumë prej 29,00 milion denarë, edhe atë: për rikonstruimin e objekteve në Kumanovë dhe Ohër në shumë prej 14,59 milion denarë, për shtëpitë e jetesës të përfituesve të pensionit në Autokomandë dhe në Çair në shumë prej 13,69 milion denarë dhe për mbikqyrje teknike të punëve ndërtimore në shumë prej 0,72 milion denarë.

Вкупните расходи на Фондот се дадени во следната табела:

Shpenzimet totale të Fondit janë dhënë në tabelën e mëposhtme:

Ред. Број/ Nr.rendor	Вид на расход/ Lloji i shpenzimeve	Буџет за 2023 год. со прераспределби / Buxheti i vitit 2023 me rishpërndarje	Остварено / Të realizuara I-XII 2022	Остварено / Të realizuara I-XII 2023	Индекс/ Indeksi 4:2	Индекс / Indeksi 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Вкупно пензии/ Pensionet totale	78.257,67	67.655,72	78.063,34	99,75	115,38
2	Плаќ.по основ на задол.кап.осиг./ Pagesë në bazë të sig.detyr.kap.	12.400,00	10.825,13	12.172,58	98,17	112,45
3	Надоместоци од инвалидско осигурување/ Kompensim nga sigurimi invalidor	7,00	2,81	2,58	36,86	91,81
4	Придонес за здраствено осигурување/ Kontribut nga sigurimi shëndetësor	9.950,00	8.607,55	8.664,41	87,08	100,66
5	Плати и надоместоци/ Paga dhe kompensime	312,00	258,34	308,61	98,91	119,46
6	Др. расходи, капитални трошоци, реконс. на деловни објекти и др. градежни објекти/ Shpenzime tjera, shpenzime kapitale, rekonstr. i objekteve afariste etj., objektet ndërtimore	262,17	257,82	255,24	97,35	99,00
	Вкупни расходи/ Shpenzimet totale	**101.188,84**	**87.607,37**	**99.466,76**	**98,30**	**113,54**

Структурата на вкупните расходи на Фондот е следната

Struktura e shpenzimeve totale të Fondit paraqitet në vijim

Во структурата на вкупните расходи, најголемо е учеството на расходите за пензии и телесно оштетување кои изнесуваат 78,48%, расходот за придонесот за здравствено осигурување изнесува 8,71% со што, збирно, учеството на бруто - пензиите во вкупните расходи изнесува 87,19%. Плаќањата по основ на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување учествуваат со 12,24% во вкупните расходи, платите и надоместоците за вработените учествуваат со 0,31% и износот на другите расходи е 0,26% од вкупните расходи.

Në strukturën e shpenzimeve totale, pjesëmarrje më e madhe kanë shpenzimet për pensione dhe dëmtim fizik, të cilat arrijnë 78,48%, shpenzimet për kontributin e sigurit shëndetësor arrijnë 8,71% kështu që në total, pjesëmarrja e pensioneve bruto në gjithsej shpenzimet arrin 87,19%. Pagesat e bazuara në sigurimin e detyrueshëm pensional me financim kapital marrin pjesë me 12,24% në gjithsej shpenzimet, pagat dhe kompensimet e punonjësve me 0,31% dhe shuma e shpenzimeve të tjera është 0,26% e totalit të shpenzimeve.

III. Финансиски резултат

Во 2023 година, Фондот оствари вкупни приходи во износ од **96.352,72 милиони денари** и вкупни расходи од **99.466,76 милиони денари,** или салдо на средства во износ од **689,25 милиони денари**. Со пренесените парични средства од 2022 година во износ од 3.803,28 милиони денари, салдото на паричните средства на 31.12.2023 година изнесува **4.492,53 милиони денари.**

Со измените и дополнувањата на Буџетот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија и Буџетот на Република Северна Македонија за 2023 година, Фондот во целост и навремено ги изврши сите активности согласно законот, односно изврши редовна и навремена исплата на пензиите во првата недела од месецот, како и на придонесите за здравство за корисниците на пензија и на трошоците на Стручната служба.

III. Rezultate financiare

Në vitin 2023, Fondi ka realizuar gjithsej të hyra në shumë prej **96.352,72 milion denarë** dhe gjithsej shpenzime prej **99.466,76** milion denarë, apo saldo të mjeteve në shumë prej **689,25 milion denarë.** Me mjetet e bartura monetare nga viti 2022 në shumë prej 3.803,28 milion denarë, saldoja e mjeteve monetare më 31.12.2023 arrin **4.492,53 milion denarë**

Me ndryshimet dhe plotësimet në Buxhetin e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut dhe Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2023, Fondi në mënyrë të plotë dhe me kohë i ka kryer të gjitha aktivitetet në pajtim me ligjin, përkatësisht ka kryer pagesën e rregullt dhe me kohë të pensioneve, në javën e parë të muajit, si dhe kontributet shëndetësore për përfituesit e pensionit dhe shpenzimet e Shërbimit Profesional.

Превела/Përktheu: Sadete Jusufi и Makfire Haskaj